

Examen VMBO-KB

2016

tijdvak 2
dinsdag 21 juni
13:30 - 15:30 uur

aardrijkskunde CSE KB

Dit examen bestaat uit 44 vragen.
Voor dit examen zijn maximaal 58 punten te behalen.
Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Meerkeuzevragen

Schrijf alleen de hoofdletter van het goede antwoord op.

Open vragen

Geef niet meer antwoorden (redenen, voorbeelden e.d.) dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld twee redenen worden gevraagd en je geeft meer dan twee redenen, dan worden alleen de eerste twee in de beoordeling meegeteld.

Weer en klimaat

bron 1

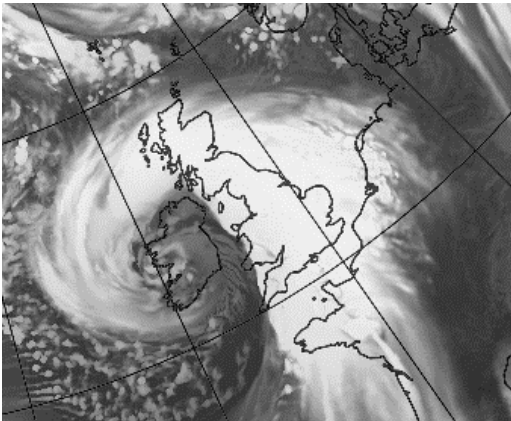
Tekst

Gemiddeld genomen is in Spanje de zomer ... **1** ... (koeler / warmer) dan in Nederland. In centraal Spanje is de gemiddelde zomertemperatuur ... **2** ... (hoger / lager) dan die van de Spaanse Middellandse Zeekust. Gemiddeld genomen is het aan de Spaanse Middellandse Zeekust in de winter ... **3** ... (kouder / warmer) dan in Nederland. Gemiddeld valt in Spanje ... **4** ... (meer / minder) neerslag dan in Nederland. De belangrijkste verklaring voor het verschil in gemiddelde temperatuur tussen Spanje en Nederland is de ... **5** ... (breedteligging / hoogteligging).

- 2p **1** Spanje en Nederland hebben een verschillend klimaat. In de tekst van bron 1 staan enkele van deze verschillen. In de tekst zijn vijf keuzemogelijkheden tussen haakjes aangegeven.
- Neem de cijfers 1, 2, 3, 4 en 5 uit bron 1 over op het antwoordblad en kies telkens het juiste woord.

bron 2

Satellietbeeld van een deel van Europa

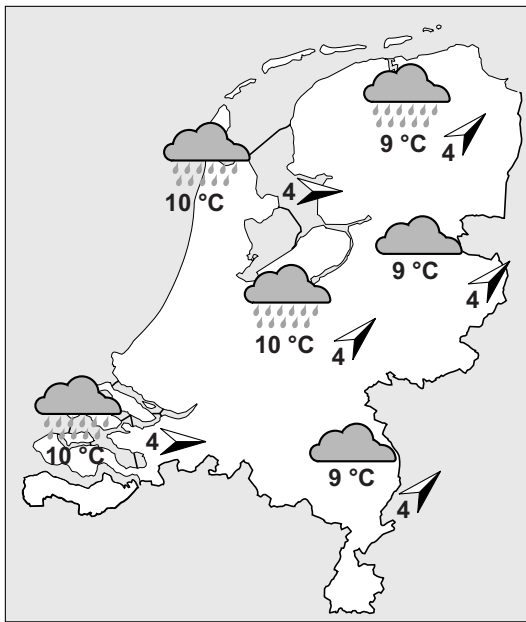

- 1p 2 Regelmatig is in het weerbericht een beeld te zien zoals in bron 2. Dit satellietbeeld is van een dag in juli en toont een luchtdruksysteem. Achter welke letter staan het juiste luchtdruksysteem en de juiste weersomschrijving voor dit deel van Europa, zoals te zien is in bron 2?

	luchtdruksysteem	weersomschrijving
A	een hogedrukgebied	mooi weer, droog, veel zon
B	een hogedrukgebied	slecht weer, veel wind en sneeuw
C	een lagedrukgebied	mooi weer, droog, veel zon
D	een lagedrukgebied	slecht weer, veel wind en regen

bron 3

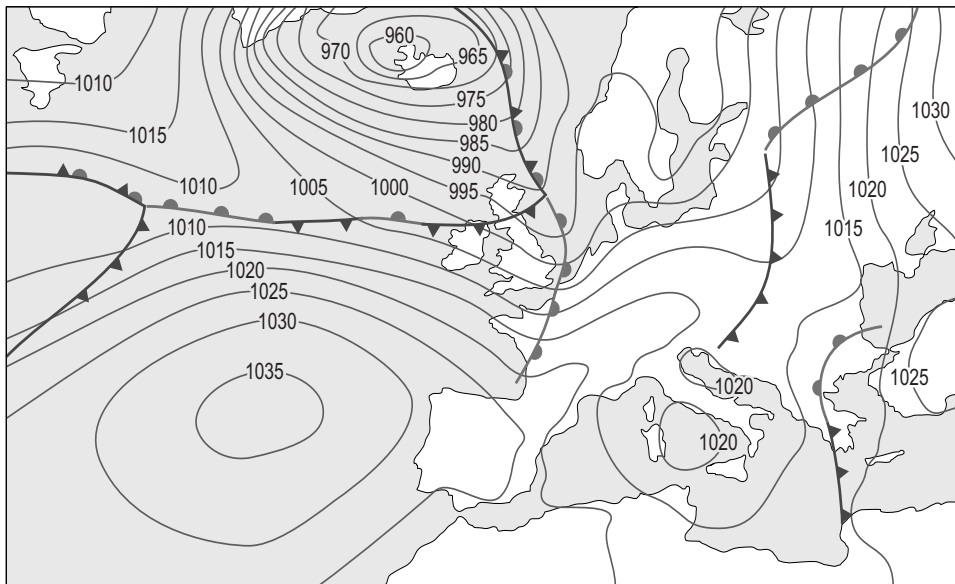
Weersverwachting voor 17 december 2014

- 2p 3 We onderscheiden vijf weerelementen. In bron 3 zijn vier van de vijf weerelementen weergegeven.
→ Welke vier weerelementen zijn in bron 3 te zien?

bron 4

KNMI-weerkaart voor 17 december 2014

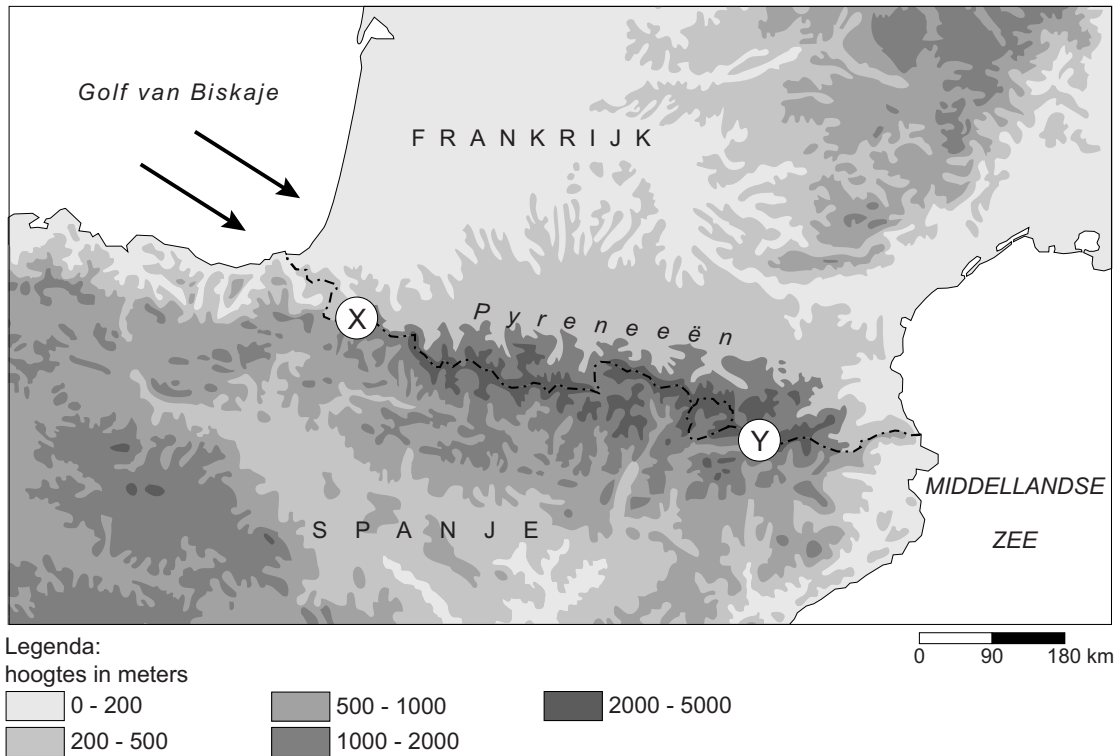

Legenda:

▲ koudefront ▲ warmtefront -1015- luchtdruk

- 1p 4 Op de weerkaart in bron 4 is de weerssituatie van Europa te zien. Met de gegevens op een weerkaart worden weersverwachtingen opgesteld. Welke weersverwachting hoort bij de weerkaart in bron 4?
- A Nederland staat onder invloed van het hogedrukgebied bij IJsland. In Nederland zal het harder waaien dan in Spanje en het zal in Nederland niet droog blijven.
 - B Nederland staat onder invloed van het hogedrukgebied bij IJsland. In Nederland zal het minder waaien dan in Spanje en het zal in Nederland droog blijven.
 - C Nederland staat onder invloed van het lagedrukgebied bij IJsland. In Nederland zal het harder waaien dan in Spanje en het zal in Nederland niet droog blijven.
 - D Nederland staat onder invloed van het lagedrukgebied bij IJsland. In Nederland zal het minder hard waaien dan in Spanje en het zal in Nederland droog blijven.

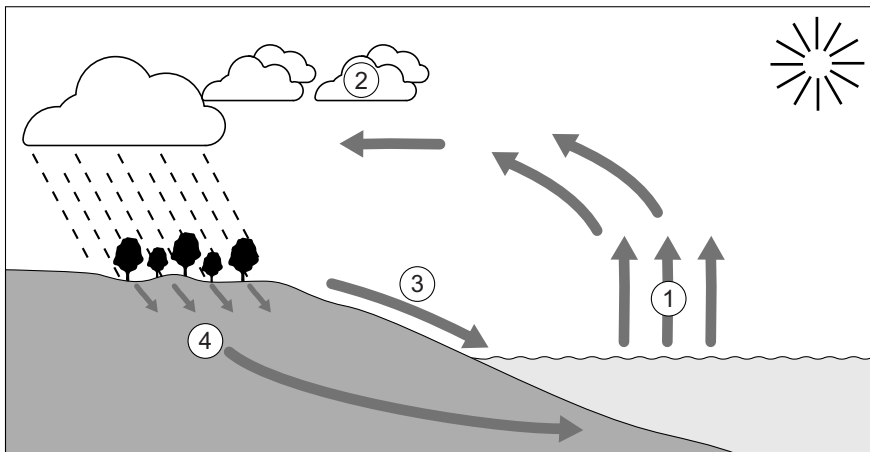
bron 5
De Pyreneeën

- 1p 5 In bron 5 is de windrichting aangegeven met pijlen. Achter welke letter staan de windrichting, de soort wind en het gebied waar de meeste neerslag valt juist?

	windrichting	aanlandig/aflandig	meeste neerslag
A	noordwest	aanlandig	in gebied X
B	noordwest	aanlandig	in gebied Y
C	noordwest	aflandig	in gebied X
D	zuidwest	aanlandig	in gebied X
E	zuidwest	aflandig	in gebied X
F	zuidwest	aflandig	in gebied Y

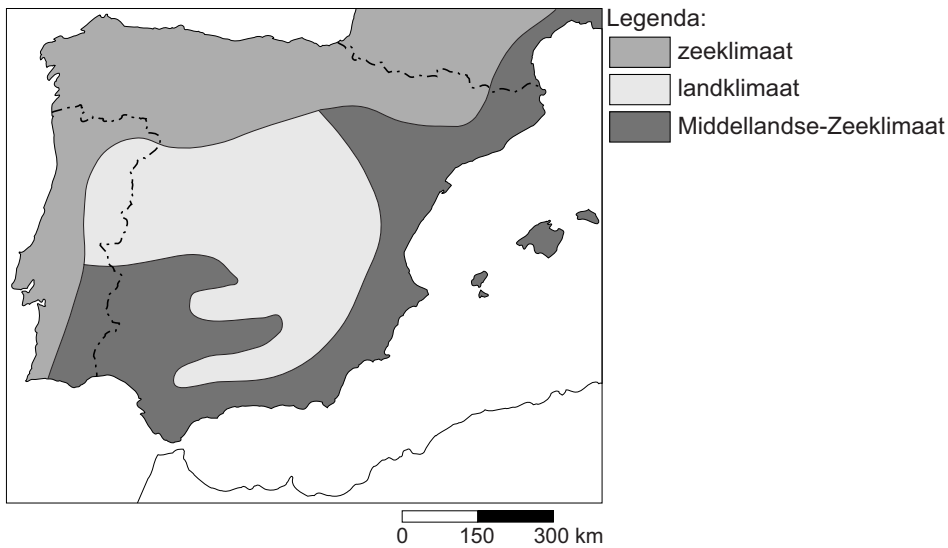
bron 6
Kringloop van het water

1p 6 Achter welke letter staan de juiste begrippen bij de cijfers 1, 2, 3 en 4 uit bron 6?

	1	2	3	4
A	condenseren	verdampen	infiltreren	afstromen
B	condenseren	bevriezen	verdampen	infiltreren
C	infiltreren	bevriezen	afstromen	verdampen
D	smelten	verdampen	infiltreren	afstromen
E	verdampen	bevriezen	condenseren	infiltreren
F	verdampen	condenseren	afstromen	infiltreren

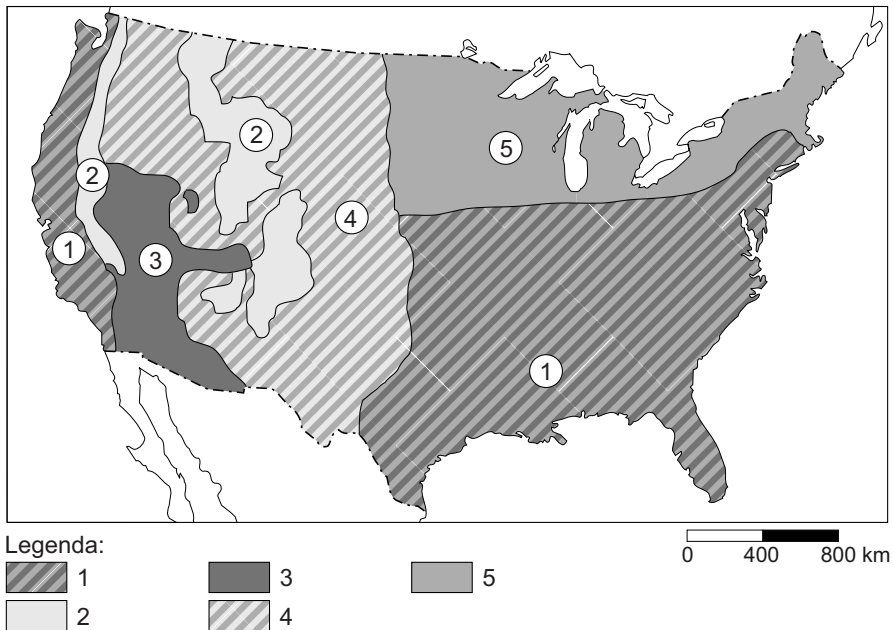
bron 7
Spanje, klimaatgebieden

- 1p 7 Bekijk bron 7.
Veel Spanjaarden gaan in de maand augustus graag op vakantie naar de Spaanse noordkust.
Wat is een juiste reden om voor de Spaanse noordkust te kiezen in plaats van voor een ander deel van Spanje?
- A De temperatuur van het zeewater in het noorden is hoger dan de temperatuur van het zeewater in het zuiden aan de Middellandse Zeekust.
 - B In het noorden is het in de zomer aan de kust warmer dan in de rest van Spanje. Dit komt door de invloed van de Atlantische Oceaan.
 - C In het noorden is het in de zomer aan de kust minder heet dan in de rest van Spanje. Dit komt door de invloed van de Atlantische Oceaan.
- 2p 8 Weer en klimaat hebben grote invloed op menselijke activiteiten in Spanje en Nederland. In Spanje is het strandtoerisme meer ontwikkeld dan in Nederland.
→ Geef twee klimatologische omstandigheden waardoor het strandtoerisme in Spanje meer ontwikkeld is dan in Nederland.

bron 8

Verenigde Staten, klimaatkaart

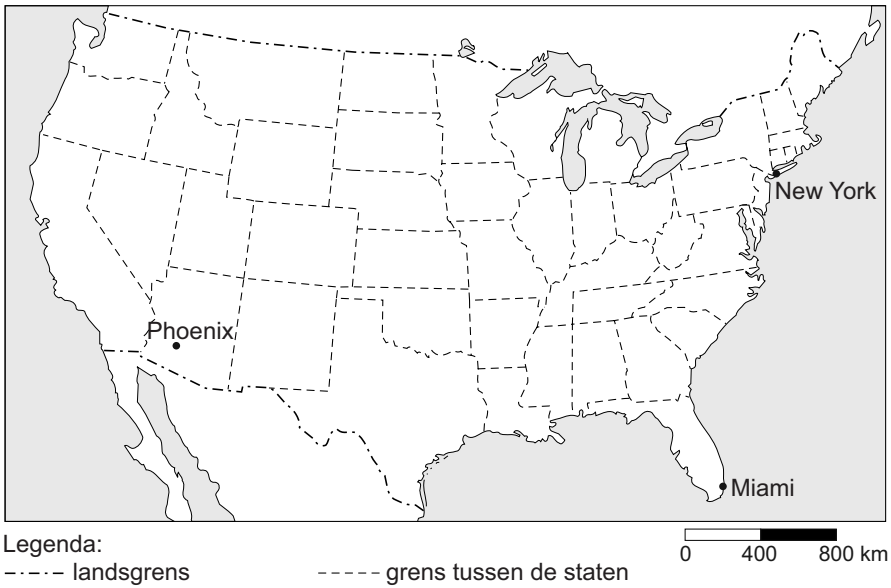
- 1p **9** In bron 8 staan met de cijfers 1 tot en met 5 de vijf meest voorkomende klimaten van de Verenigde Staten aangegeven. Achter welke letter staan de cijfers 1 tot en met 5 uit de kaart in bron 8 juist bij alle vijf klimaten?

	gematigd zeeklimaat	hooggebergte- klimaat	landklimaat	steppe- klimaat	woestijn- klimaat
A	1	2	3	4	5
B	1	2	5	4	3
C	3	1	5	4	2
D	3	4	1	5	2
E	4	1	2	5	3
F	5	3	2	4	1

- 1p **10** Bij de Grote Meren en in het uiterste noordoosten van de Verenigde Staten is veel veeteelt. Welke uitspraak is juist?
- A** Hier vind je extensieve veeteelt op de steppes.
 - B** Hier vind je extensieve veeteelt in een landklimaat.
 - C** Hier vind je intensieve veeteelt op de steppes.
 - D** Hier vind je intensieve veeteelt in een landklimaat.

bron 9

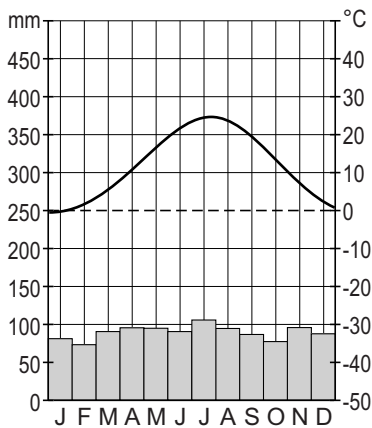
Ligging van drie steden in de Verenigde Staten

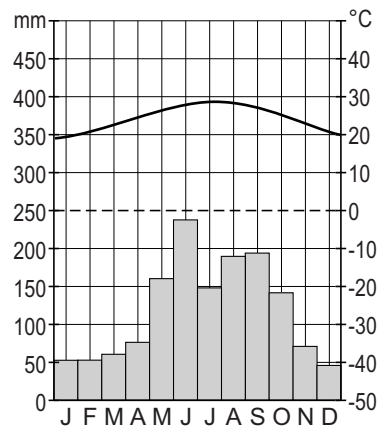
bron 10

Klimaatgrafieken van vier steden in de Verenigde Staten

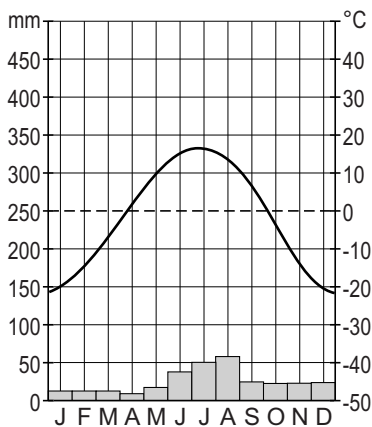
klimaatgrafiek 1

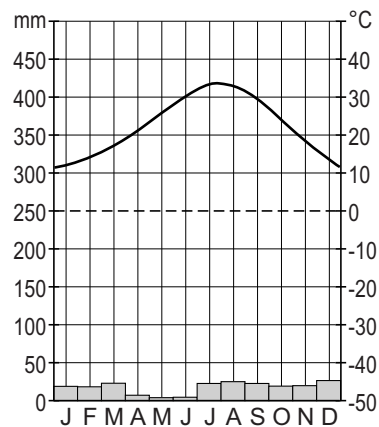
klimaatgrafiek 2

klimaatgrafiek 3

klimaatgrafiek 4

- 1p 11 Op de kaart in bron 9 staan drie steden. Bron 10 laat vier klimaatgrafieken zien, waarvan er drie zijn van de steden in bron 9. Achter welke letter staan de klimaatgrafieken uit bron 10 juist bij de drie steden op de kaart in bron 9?

	Miami	New York	Phoenix
A	klimaatgrafiek 1	klimaatgrafiek 4	klimaatgrafiek 3
B	klimaatgrafiek 2	klimaatgrafiek 1	klimaatgrafiek 4
C	klimaatgrafiek 2	klimaatgrafiek 3	klimaatgrafiek 4
D	klimaatgrafiek 3	klimaatgrafiek 2	klimaatgrafiek 1
E	klimaatgrafiek 3	klimaatgrafiek 4	klimaatgrafiek 1
F	klimaatgrafiek 4	klimaatgrafiek 1	klimaatgrafiek 2

- 2p 12 Er worden drie uitspraken gedaan naar aanleiding van bron 9 en bron 10.
- Uitspraak 1: de Grote Oceaan heeft een sterke invloed op het klimaat aan de westkust.
- Uitspraak 2: de ligging landinwaarts en de ligging op lage breedte hebben grote invloed op het klimaat van Phoenix.
- Uitspraak 3: de Golf van Mexico heeft grote invloed op het klimaat van Miami.
- Neem de cijfers 1, 2 en 3 van de uitspraken over op het antwoordblad en zet erachter of deze uitspraak juist of onjuist is.

bron 11**Nederlands bedrijf moet metro New York tegen water beschermen**

New York werd in 2012 zwaar getroffen door orkaan Sandy. Orkaan Sandy richtte voor miljarden dollars schade aan. De miljoenenstad werkt daarom aan een nieuwe waterkering en vraagt daarbij hulp aan Nederland. Nederlanders zijn goed in het bouwen van waterwerken en hebben daar veel ervaring mee.

Het Nederlandse advies- en ingenieursbureau Arcadis moet de metro van New York beschermen tegen hoogwater. Het bedrijf heeft de opdracht gekregen om een systeem te ontwerpen dat moet voorkomen dat laaggelegen metrostations onder water lopen. Men verwacht namelijk dat in de toekomst het overstromingsgevaar groter zal worden.

- 1p **13** Lees bron 11.
→ Geef de oorzaak waardoor het overstromingsgevaar in New York in de toekomst groter zal worden.
- 2p **14** De Amerikaanse overheid heeft de afgelopen jaren veel maatregelen genomen die het overstromingsgevaar van bijvoorbeeld New York (zie bron 11) moeten beperken. Deze maatregelen hebben betrekking op energiebesparing en op een lagere CO₂-productie.
→ Geef een voorbeeld van een maatregel die leidt tot energiebesparing.
→ Geef een voorbeeld van een maatregel die leidt tot een lagere CO₂-productie.

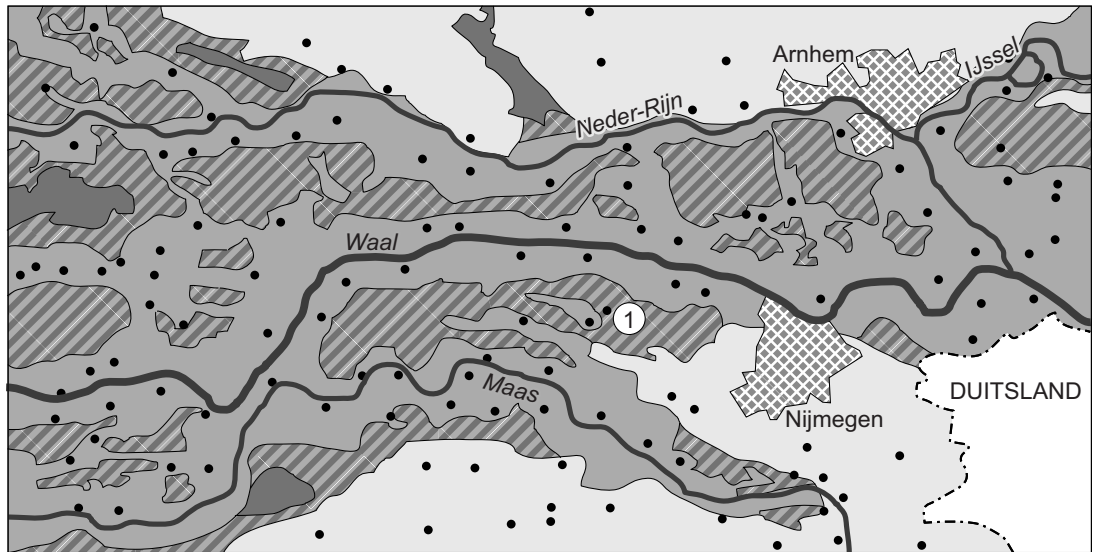
bron 12 Nederland, grondsoorten

- 2p **15** Bekijk bron 12.
- Bij welke grondsoort in bron 12 is de kans op verdroging het grootst?
 - Geef een argument voor je keuze.

bron 13

Het rivierlandschap rondom Nijmegen

Legenda:

- hoger gelegen zandgronden
- veen
- lichte (zandige) rivierklei
- zware rivierklei (komklei)

- rivieren
- stedelijke bebouwing
- dorpen

0 5 10 km

- 1p 16 Drie leerlingen doen een uitspraak over bron 13. Welke uitspraak is juist?
- A Cijfer 1 ligt in de uiterwaarden.
 - B De klei ligt dicht bij de rivier dan het zand, omdat kleideeltjes zwaarder zijn dan zand.
 - C Tussen de Waal en de Neder-Rijn liggen meer dorpen op de oeverwallen dan op de komgronden.
- 1p 17 Een goed waterpeil en een goede waterhuishouding zijn van groot belang voor de landbouw. Er worden vier uitspraken gedaan over water. Elke uitspraak gaat over waterkwantiteit of over waterkwaliteit.
- Uitspraak 1: voor de landbouw zijn veilige dijken en waterkeringen belangrijk.
- Uitspraak 2: hoge waterstanden of hevige regenval kunnen aanzienlijke schade aan landbouwgewassen veroorzaken, vooral in het groei- of oogstseizoen.
- Uitspraak 3: in droge perioden maken vooral akkerbouw en tuinbouw gebruik van beregening. Hiervoor wordt de voorraad grondwater aangesproken.
- Uitspraak 4: bestrijdingsmiddelen die gebruikt worden in de land- en tuinbouw spoelen uit naar het grondwater.
- Welke uitspraken gaan over waterkwantiteit?
- A alleen uitspraak 1 en 2
 - B alleen uitspraak 1 en 3
 - C alleen uitspraak 1, 2 en 3
 - D alle vier de uitspraken

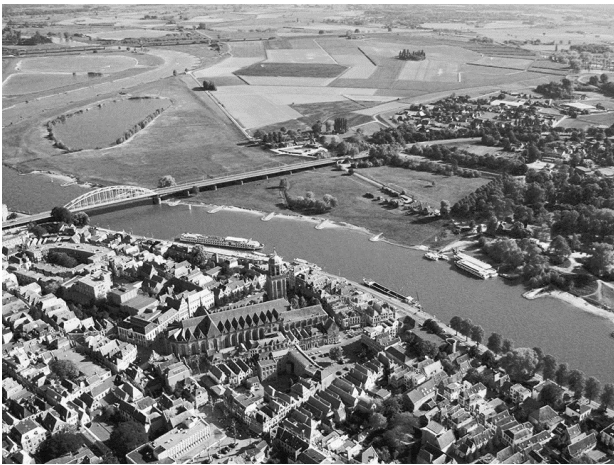
bron 14

Ruimte voor de Rivier

De waterschappen Groot Salland en Vallei en Veluwe werken bij Zutphen, Deventer, Zwolle en Kampen samen met de overheid aan een veiligere IJssel. De hoogwaterstanden van 1993 en 1995 zijn hiervoor de directe aanleiding. De rivier krijgt weer meer ruimte. Naast veiligheid investeert het programma 'Ruimte voor de Rivier' in ruimtelijke kwaliteit: het rivierengebied wordt mooier en aantrekkelijker gemaakt en er komt meer ruimte voor natuur en recreatie.

bron 15

De IJssel bij Deventer, oude situatie

bron 16

De IJssel bij Deventer, nieuwe situatie

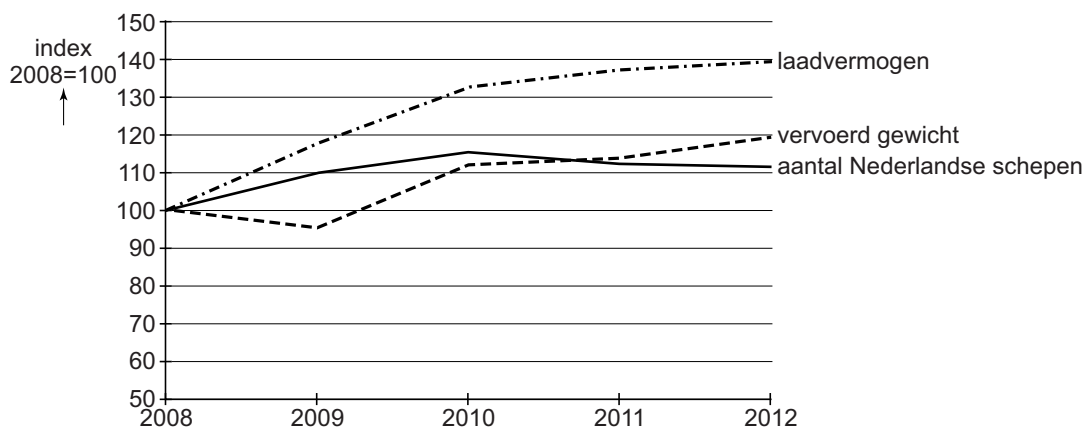

- 2p 18 Lees bron 14 en bekijk bron 15 en 16.
- Welke maatregel om de rivier meer ruimte te geven is in bron 16 te zien?
 - Noem nog een maatregel die genomen kan worden om meer ruimte aan de rivier te geven.

- 1p 19 Tijdens de aardrijkskundeles doen twee leerlingen een uitspraak over rivieren.
- Uitspraak 1: wanneer je vanaf de monding de Rijn stroomopwaarts volgt, passeer je eerst Zwitserland, dan Duitsland en uiteindelijk Nederland.
- Uitspraak 2: waterscheidingen liggen meestal in gebieden met reliëf.
- Wat is juist?
- A Alleen uitspraak 1 is juist.
 - B Alleen uitspraak 2 is juist.
 - C Beide uitspraken zijn juist.
 - D Beide uitspraken zijn onjuist.

bron 17

Goederentransport natte lading (bijvoorbeeld aardolie) op Nederlandse waterwegen

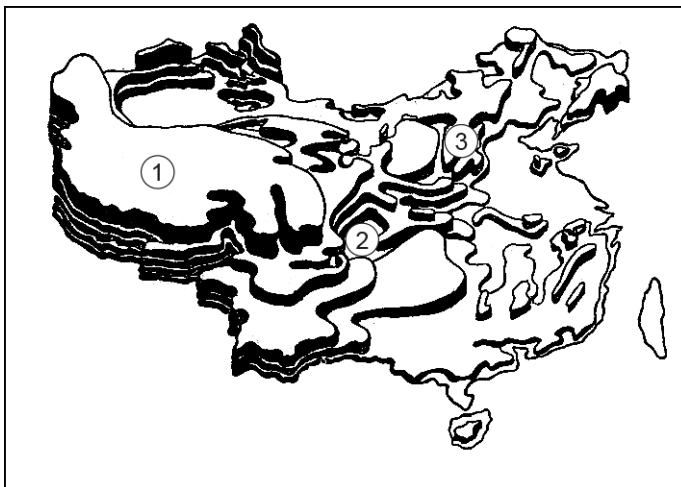

- 1p 20 Twee leerlingen doen een uitspraak naar aanleiding van de grafiek in bron 17.
- Uitspraak 1: tussen 2009 en 2012 nam het vervoerd gewicht aan natte lading per schip toe.
- Uitspraak 2: volgens de grafiek zou er nog meer aan natte lading over water vervoerd kunnen worden, zonder het aantal schepen te laten toenemen.
- Wat is juist?
- A Alleen uitspraak 1 is juist.
 - B Alleen uitspraak 2 is juist.
 - C Beide uitspraken zijn juist.
 - D Beide uitspraken zijn onjuist.

- 2p 21 Tijdens de aardrijkskundeles vraagt de docent naar de verschillen en overeenkomsten tussen de rivieren de Rijn en de Chang Jiang. Theo zegt: “Beide rivieren hebben een belangrijke functie voor de scheepvaart en de drinkwatervoorziening.” Birgit zegt: “In de benedenloop van het stroomgebied van beide rivieren liggen gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid.” Alexander zegt: “De Rijn is een gemengde rivier, terwijl de Chang Jiang een regenrivier is.”
 → Neem de namen Theo, Birgit en Alexander over op het antwoordblad en zet erachter of de bewering juist of onjuist is.

bron 18

Reliëfkaart China

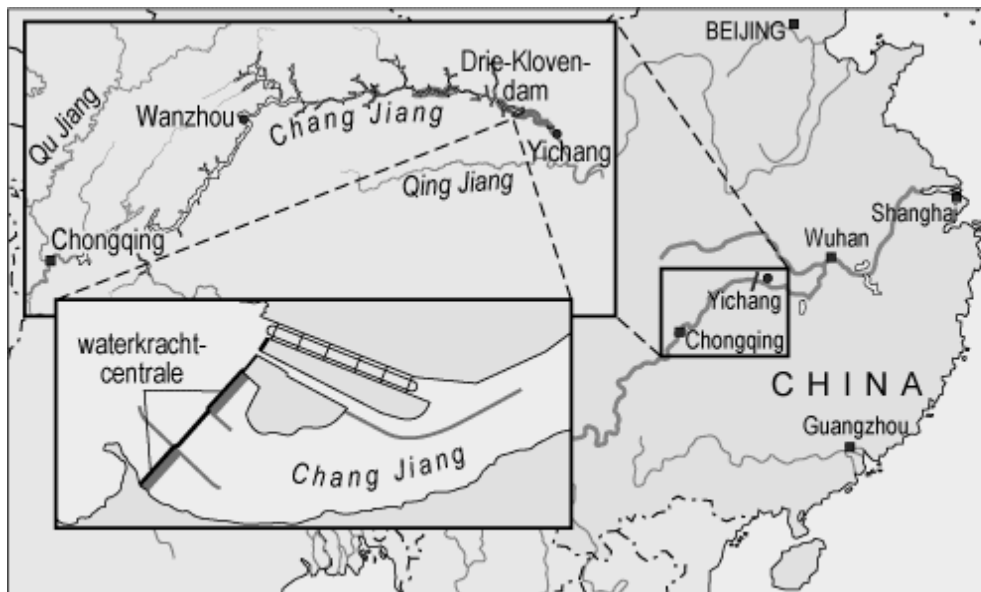

- 1p 22 Het reliëf in China is trapsgewijs opgebouwd. Op de reliëfkaart in bron 18 zijn de cijfers 1, 2 en 3 in willekeurige volgorde geplaatst bij het Hoogland van Tibet, het Lössplateau en het Rode Bekken. Achter welke letter staan de cijfers 1, 2 en 3 uit bron 18 juist bij de landschappen?

	Hoogland van Tibet	Lössplateau	Rode Bekken
A	1	2	3
B	1	3	2
C	2	1	3
D	2	3	1
E	3	1	2
F	3	2	1

bron 19

Deel stroomgebied van de rivier de Chang Jiang

bron 20

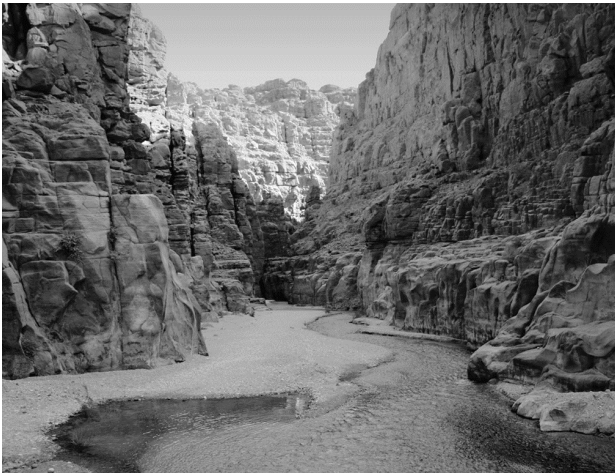
Tekst

De aanleg van de Drie-Klovendam heeft voordelen en nadelen gehad. Door deze aanleg is het waterpeil ... 1 ... (*stroomafwaarts / stroomopwaarts*) van de Drie-Klovendam flink gestegen. Het stuwmeer ligt ... 2 ... (*ten oosten / ten westen*) van de Drie-Klovendam. Het water in het stuwmeer wordt onder andere gebruikt voor irrigatie. Daardoor hebben de steden ... 3 ... (*stroomafwaarts / stroomopwaarts*) van de Drie-Klovendam te maken met een sterk verlaagd waterpeil, met name in een stad als ... 4 ... (*Chongqing / Shanghai*).

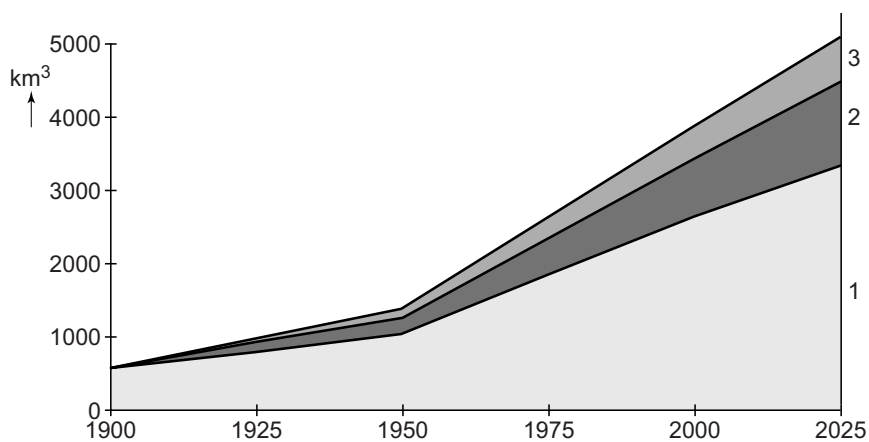
- 2p 23 Bekijk bron 19 en lees bron 20. In de tekst in bron 20 staan achter de cijfers 1, 2, 3 en 4 telkens twee keuzemogelijkheden.
→ Neem de cijfers 1, 2, 3 en 4 uit bron 20 over op het antwoordblad en schrijf de juiste keuze erachter.
- 1p 24 Veel mensen in de delta van de Chang Jiang ondervinden nadelen door de bouw van de Drie-Klovendam. Onder hen zijn ook veel boeren.
→ Noem een nadeel waar alleen de boeren in de delta last van hebben.

bron 21

Mujib, Jordanië

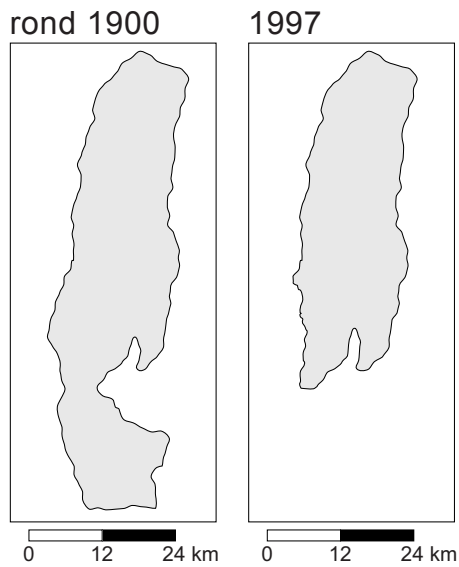
- 1p 25 Op de foto in bron 21 zie je water stromen door een kloof. In een groot deel van het jaar staat de rivierbedding hier helemaal droog. Welk begrip hoort bij de foto in bron 21?
- A oase
 - B rivierdelta
 - C wadi

bron 22Wereldwaterverbruik van 1900 tot 2025 in km³

- 1p 26 Achter welke letter staan de cijfers 1, 2 en 3 uit bron 22 juist bij de verbruikers?

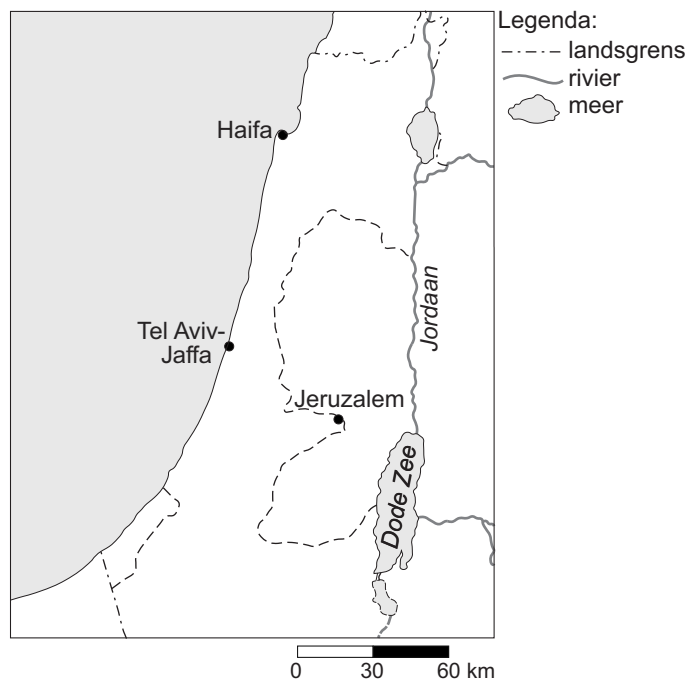
	huishoudens	industrie	landbouw
A	1	2	3
B	2	1	3
C	2	3	1
D	3	1	2
E	3	2	1

bron 23
Omvang Dode Zee

	1900	1997
waterniveau Dode Zee ten opzichte van de zeespiegel	-390 m	-411 m
oppervlakte	950 km ²	640 km ²
hoeveelheid water	155 km ³	131 km ³

bron 24
Deel van Israël en Palestina

- 1p 27 Zie bron 23 en 24.
 → Geef een menselijke oorzaak waardoor de omvang van de Dode Zee steeds kleiner wordt.

bron 25
Ontziltingsinstallatie Saudi-Arabië

- 1p 28 Bekijk bron 25.
→ Geef de oorzaak waardoor deze manier van drinkwaterproductie vaak een bijdrage levert aan het versterkte broeikaseffect.

bron 26

Drie manieren om landbouw van water te voorzien in het Midden-Oosten

foto 1

foto 2

foto 3

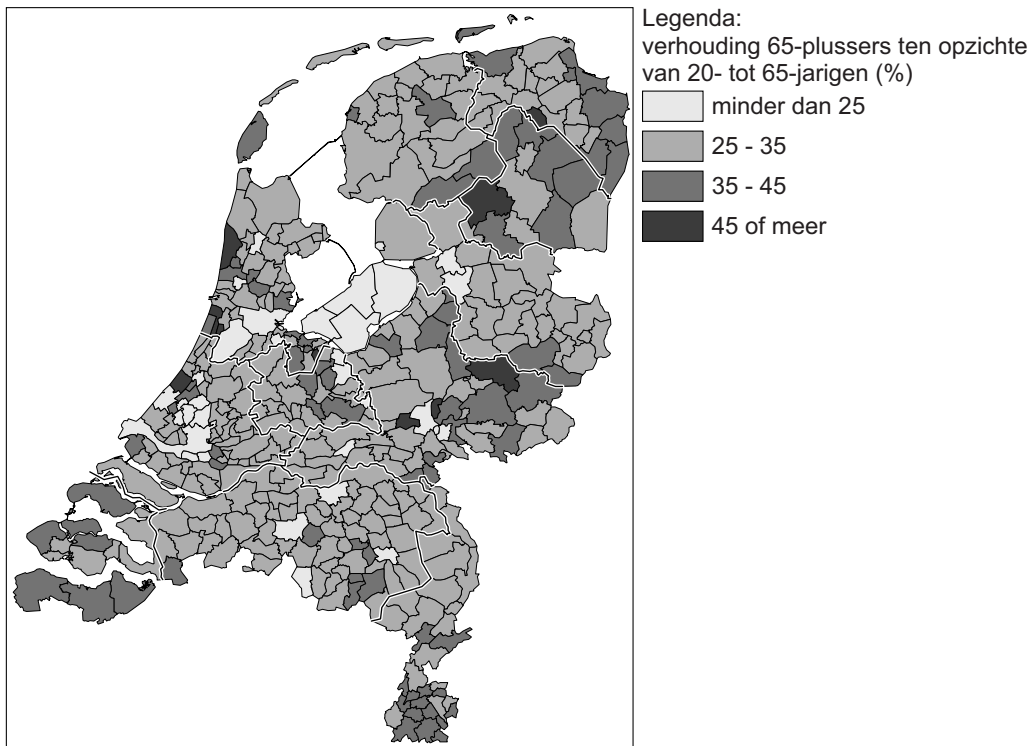

- 1p 29 Bekijk bron 26.
Niet alle vormen van irrigatie verbruiken evenveel water.
Achter welke letter staan de foto's in de juiste volgorde van laag naar hoog waterverbruik?

	laag waterverbruik	↔	hoog waterverbruik
A	foto 1	foto 2	foto 3
B	foto 1	foto 3	foto 2
C	foto 2	foto 3	foto 1
D	foto 3	foto 2	foto 1

bron 27

Grijze druk* per gemeente, 2012

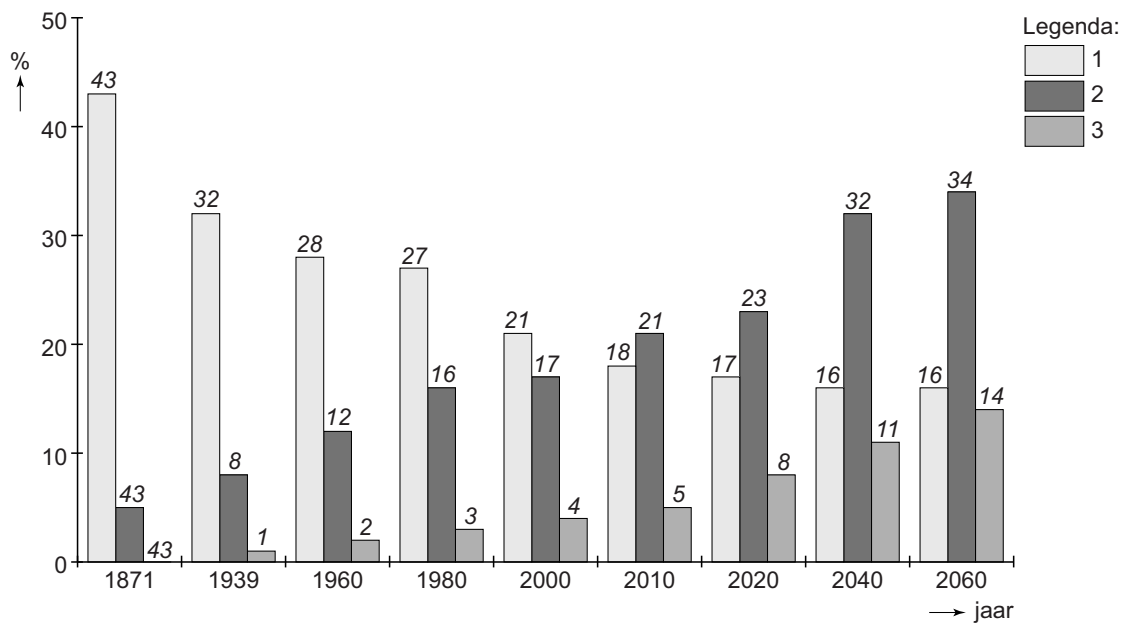

*Grijze druk is de verhouding tussen het aantal personen van 65 jaar en ouder en het aantal personen van 20 tot 65 jaar.

- 1p 30 Bekijk bron 27.
Nederland heeft een ongelijke verdeling van 65-plussers.
Welke provincies hebben het hoogste percentage 65-plussers ten opzichte van de 20- tot 65-jarigen?
- A Drenthe en Zeeland
 - B Utrecht en Zuid Holland
 - C Limburg en Friesland
 - D Groningen en Noord Holland
- 2p 31 Bron 27 gaat over grijze druk per gemeente.
→ Noem twee gevolgen van een groot aandeel 65-plussers voor een gemeente.
- 1p 32 Bekijk bron 27.
→ Geef eerst aan welke provincie het **laagste** percentage 65-plussers heeft ten opzichte van de 20- tot 65-jarigen.
Geef vervolgens een oorzaak van dit lage percentage.

bron 28

Aandeel leeftijdsgroepen onder 20 jaar, vanaf 65 jaar tot 80 jaar en vanaf 80 jaar in Duitsland

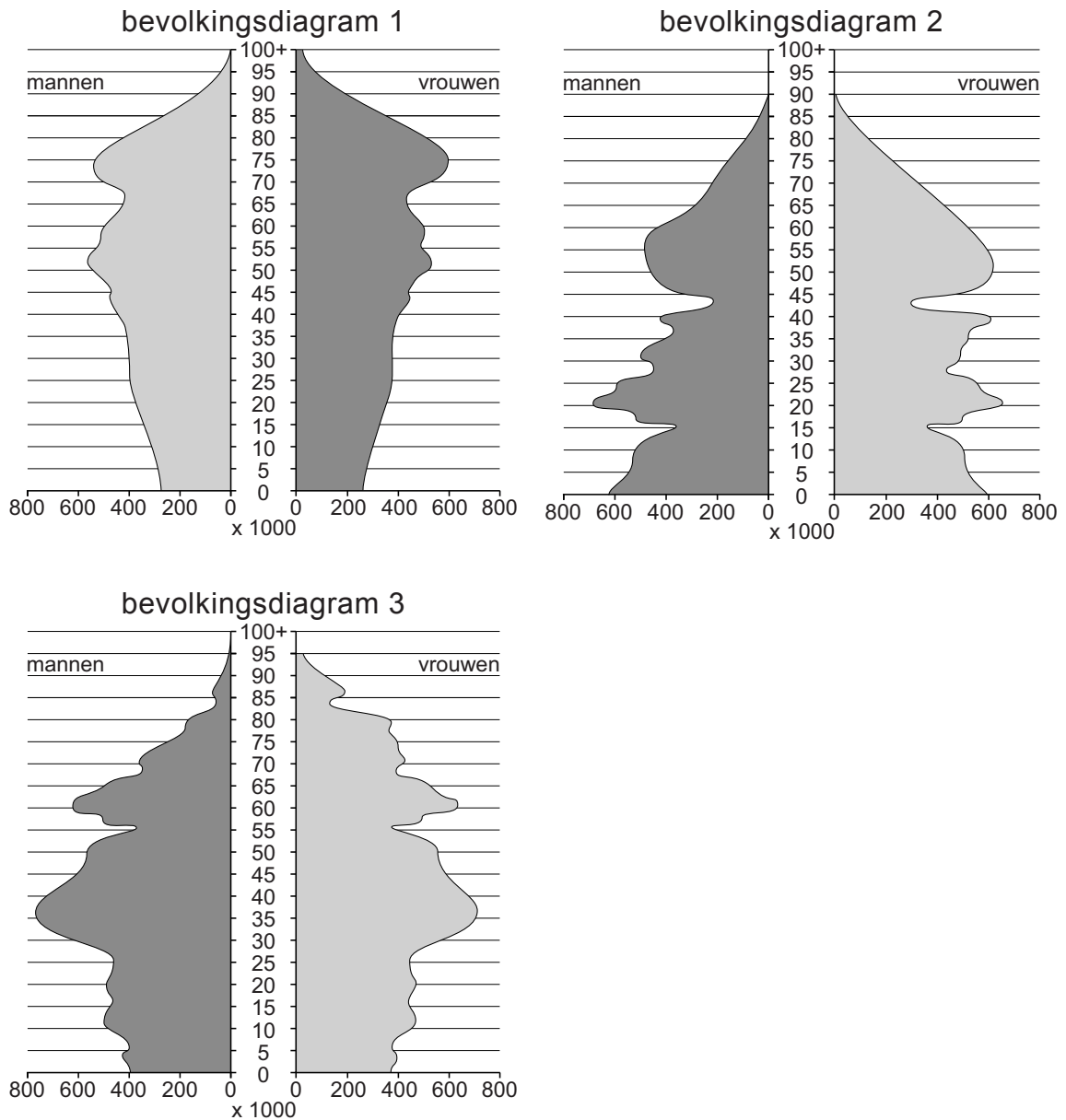

- 1p 33 Bron 28 laat het aandeel van drie leeftijdsgroepen van de totale bevolking in Duitsland zien tussen 1871 en 2060. In de legenda is de beschrijving vervangen door de cijfers 1, 2 en 3. Achter welke letter staan de cijfers uit de legenda van bron 28 juist bij de legendaonderdelen?

	leeftijdsgroep onder 20 jaar	leeftijdsgroep vanaf 65 jaar tot 80 jaar	leeftijdsgroep vanaf 80 jaar
A	1	2	3
B	1	3	2
C	2	1	3
D	2	3	1
E	3	1	2
F	3	2	1

bron 29

Drie bevolkingsdiagrammen van Duitsland

- 1p **34** De bevolkingsdiagrammen van Duitsland in bron 29 staan in willekeurige volgorde en zijn van 1960, 2000 en 2040. Achter welke letter staan de cijfers 1, 2 en 3 van de bevolkingsdiagrammen in bron 29 juist bij de jaartallen?

	1960	2000	2040
A	1	2	3
B	1	3	2
C	2	1	3
D	2	3	1
E	3	1	2
F	3	2	1

bron 30

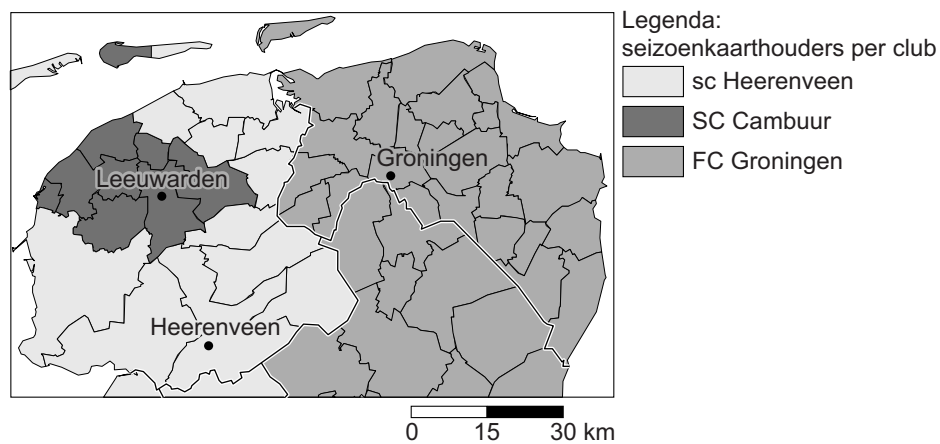
Bevolkingsgegevens van Duitsland

	totale bevolking x1000	plattelands- bevolking x1000	stedelijke bevolking x 1000	stedelijke bevolking in %
1990	79.365	11.666	67.699	85,3
1995	81.594	11.019	70.575	86,5
2000	82.688	10.302	72.386	87,5
2005	82.769	9.560	73.210	88,5
2010	82.483	8.880	73.603	89,2
2015	82.115	8.288	73.826	89,9
2020	81.525	7.718	73.807	90,5

- 1p 35 Fatima en Katja bekijken de gegevens in bron 30.
Over deze bron doen ze ieder een uitspraak.
Fatima zegt: "De totale bevolking van Duitsland daalde tussen 2010 en 2015, maar de verstedelijking nam in deze periode toe."
Katja zegt: "In 2020 zal minder dan tien procent van de Duitsers op het platteland wonen."
Wat is juist?
- A Alleen de uitspraak van Fatima is juist.
 - B Alleen de uitspraak van Katja is juist.
 - C Beide uitspraken zijn juist.
 - D Beide uitspraken zijn onjuist.

bron 31

Herkomstgebied van seizoenkaarthouders in Noord-Nederland

2p **36** Bron 31 laat in grote lijnen de woonplaats van seizoenkaarthouders van de drie noordelijke eredivisievoetbalclubs van het seizoen 2014-2015 zien: sc Heerenveen, SC Cambuur en FC Groningen. In de kaart zijn de herkomstgebieden ingekleurd naar de club met de meeste seizoenkaarthouders in dat gebied.

Over deze kaart worden drie uitspraken gedaan:

Uitspraak 1: de kaart gaat over het verzorgingsgebied van de drie noordelijke eredivisievoetbalclubs.

Uitspraak 2: in Nederland is de drempelwaarde voor elke voetbalclub gelijk.

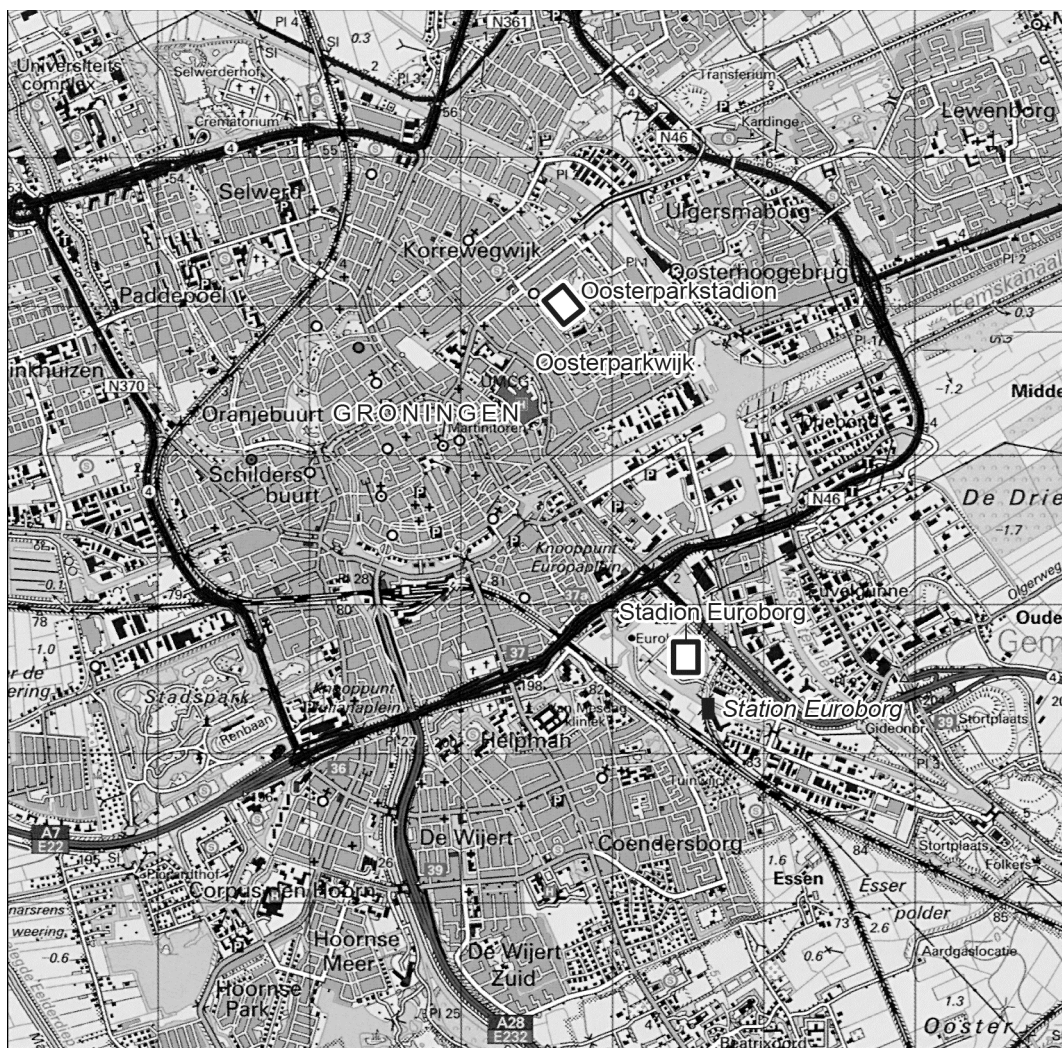
Uitspraak 3: de maximale afstand die de seizoenkaarthouders willen afleggen om hun favoriete club te zien voetballen noemen we de reikwijdte.

→ Neem de cijfers 1, 2 en 3 van de uitspraken over op het antwoordblad en zet erachter of de uitspraak juist of onjuist is.

bron 32
Stadion Euroborg

In de tweede helft van de jaren 90 ontstond in Groningen het plan om een nieuw stadion voor profvoetbalclub FC Groningen te bouwen op een nieuwe locatie: Stadion Euroborg. Het oude Oosterparkstadion voldeed niet meer aan de moderne eisen. Op de oude locatie waren te weinig mogelijkheden voor een groter stadion.

bron 33
De stad Groningen

Legenda:

— spoorweg — autowegen

0 50 100 m

- 1p 37 Lees bron 32 en bekijk bron 33.
De nieuwe locatie van stadion Euroborg biedt meer groeimogelijkheden dan de oude locatie in de Oosterparkwijk.
→ Geef met behulp van bron 33 nog een reden waarom FC Groningen gekozen heeft voor de nieuwe locatie.

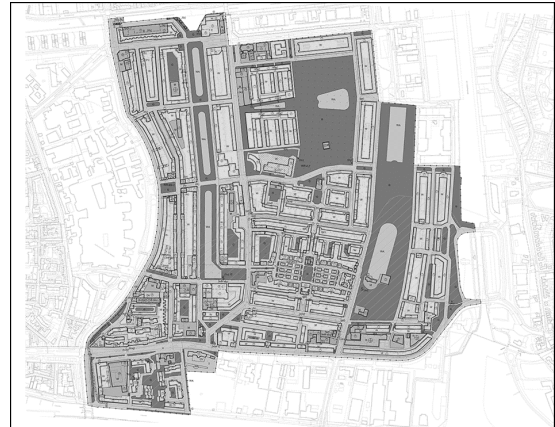
bron 34

Vier middelen om de kwaliteit in een wijk te verbeteren

1

2

3

4

1p 38 Het oude stadion, het Oosterparkstadion, lag midden in een oude volkswijk.

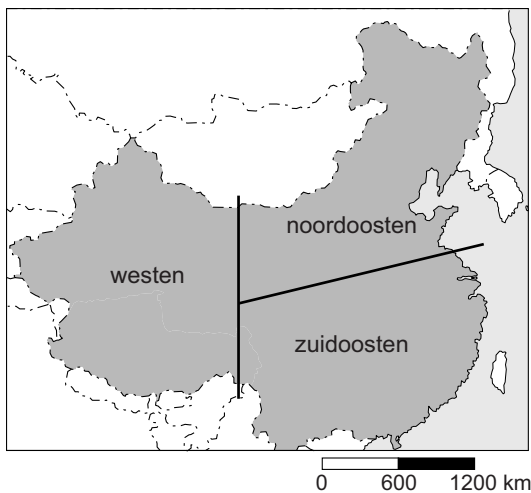
Het stadsbestuur van Groningen besloot de kwaliteit van de buurt op de locatie van het oude stadion te verbeteren. Voor deze verbetering maakten ze gebruik van vier verschillende middelen die te zien zijn in bron 34.

Achter welke letter staan de cijfers 1, 2, 3 en 4 van de foto's uit bron 34 juist bij de begrippen?

	bestemmingsplan	onderhoud	participatie	veiligheid
A	1	2	3	4
B	2	3	1	4
C	2	3	4	1
D	3	4	1	2
E	4	1	2	3
F	4	1	3	2

bron 35

Overzichtskaart van China

- 1p 39 Op de kaart in bron 35 is China verdeeld in drie regio's. Achter welke letter staat de juiste bevolkingsdichtheid bij elke regio?

	westen	noordoosten	zuidoosten
A	hoge bevolkingsdichtheid	hoogste bevolkingsdichtheid	lage bevolkingsdichtheid
B	hoge bevolkingsdichtheid	lage bevolkingsdichtheid	hoogste bevolkingsdichtheid
C	hoogste bevolkingsdichtheid	hoge bevolkingsdichtheid	lage bevolkingsdichtheid
D	hoogste bevolkingsdichtheid	lage bevolkingsdichtheid	hoge bevolkingsdichtheid
E	lage bevolkingsdichtheid	hoge bevolkingsdichtheid	hoogste bevolkingsdichtheid
F	lage bevolkingsdichtheid	hoogste bevolkingsdichtheid	hoge bevolkingsdichtheid

- 1p 40 Op de kaart in bron 35 is China verdeeld in drie regio's. Achter welke letter staat de juiste vorm van landbouw bij elke regio?

	westen	noordoosten	zuidoosten
A	rijstteelt	tarwe	veeteelt
B	rijstteelt	veeteelt	tarwe
C	tarwe	rijstteelt	veeteelt
D	veeteelt	tarwe	rijstteelt

bron 36

Speciale Economische Zones

Een Chinese Speciale Economische Zone is een stedelijk gebied in China waar de regering buitenlandse handel en investeringen toelaat. In 1979 werden de eerste vier zones aangewezen: Xiamen, Shenzhen, Zhuhai en Shantou. De zones kenden al snel een enorme bevolkingsgroei. Door het succes besloot de regering in 1984 nog veertien nieuwe zones aan te wijzen.

- 2p **41** Lees bron 36.
Voor westerse bedrijven is het zeer aantrekkelijk om zich in China te vestigen.
→ Geef twee redenen waarom het voor westerse bedrijven zo aantrekkelijk is om zich in China te vestigen.
- 2p **42** Lees bron 36.
Voor de Chinezen heeft het aanwijzen van de Speciale Economische Zones niet alleen voordelen, maar ook nadelen.
→ Geef twee nadelige gevolgen voor de Chinezen die wonen in één van deze Speciale Economische Zones.

bron 37

Krantenartikel

Het is een registratiesysteem dat een persoon indeelt op grond van de geboorteplaats van zijn moeder. Sociale rechten kunnen niet worden meegenomen van de ene naar de andere provincie, dus de meeste migranten die naar de steden trekken, moeten het stellen zonder openbare basisdiensten. Als 'buitenstaanders' moeten ze betalen voor gezondheidszorg en onderwijs, voor zichzelf én hun kinderen.

- 1p **43** Over welk begrip gaat het krantenartikel in bron 37?
- A braindrain
 - B gastarbeid
 - C hukou
 - D hutongs

Let op: de laatste vraag van dit examen staat op de volgende pagina.

bron 38

Krantenartikel

De ... 1 ... van Shanghai is helaas niet zonder problemen verlopen. Elk jaar zoeken 15 miljoen plattelandsmensen hun geluk in de steden. Van hen trekken er 300.000 naar Shanghai, al 30 jaar lang. De overheden hebben het proces niet volledig in de hand kunnen houden. Door de toestroom van deze miljoenen ... 2 ... is er in Shanghai ... 3 ... ontstaan.

Sommige centrale stadswijken hebben een ... 4 ... van 50.000 inwoners per km².

Ook de voorsteden zijn overbevolkt, met als gevolg dat de vruchtbare rijstgronden in de delta straks ook zullen plaatsmaken voor compacte gebouwen met een hoge ... 5 Hierdoor kunnen belangrijke ... 6 ... zoals rioleringen en waterbevoorrading in gevaar komen.

- 2p 44 In het krantenartikel van bron 38 zijn begrippen vervangen door de cijfers 1 tot en met 6.
- De begrippen die ingevuld moeten worden zijn, in alfabetische volgorde:
- bebouwingsdichtheid
 - bevolkingsdichtheid
 - economische migranten
 - overbevolking
 - urbanisatie
 - voorzieningen
- Neem de cijfers uit het krantenartikel van bron 38 over op het antwoordblad en zet het juiste begrip erachter.
- Let op: je mag elk begrip maar één keer gebruiken.*

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.